

3	תקציר
4	מבוא, רקע כללי לנושא והרציונל לבחירתו :
5	רקע ארגוני המבוסס על סקר הבוחן וממפה את הסוגייה
6	שיטה
6	משתתפים
8	כלים
8	הליך
9	תוצאות
9	סטטיסטיקה תיאורית
9	סטטיסטיקה היסקית
11	דיון בתוצאות
13	סקירת ספרות
13	יתרונות נתפסים של מעבר למספר משמרות קטן יותר
15	חסרונות של מעבר למספר משמרות קטן יותר
18	תכנון הפרויקט כולל מתודולוגיה וממצאים
18	מודל PICO
19	השאלה לפי מודל PICO
19	מהות הפרויקט
19	תרומת העבודה וחשיבותה לתחום מדיניות ומנהל בסיעוד
20	מגבלות
20	מדדי ההערכה
20	דיון
21	ביבליוגרפיה

מבוא, רקע כללי לנושא והרציונל לבחירתו:

במטרה להבטיח ניהול איכותי של הטיפול בחולים, בבתי חולים נדרש טיפול רציף במהלך 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע. משימה זו בשירותי רפואה מצריכה ארגון מבוסס על משמרות, המכסה את תקופת האשפוז עבור המטופלים (Fratissier et al., 2020). באופן מסורתי, העבודה במשמרות של הצוות הסיעודי אורגנה על ידי חלוקת היום לשלוש משמרות של 8 שעות. דפוס זה היה הנורמה בסיעוד במשך שנים רבות. בדומה לתחומי עיסוק אחרים, קיימת כיום מגמה של חלק ממעסיקי שירותי הבריאות לאמץ משמרות ארוכות יותר, בדרך כלל 2 משמרות ביום כל אחת שנמשכת 12-13 שעות. כתוצאה מכך, עובדים פחות משמרות בכל שבוע, השינויים מונעים על ידי יעילות נתפסת עבור המעסיק ושיפור מאזן חיי העבודה עבור העובדים מכיוון שהם עובדים פחות ימים בשבוע (1-3), בנוסף לכך, זה מאפשר רציפות טיפולית למטופלים ושומר על איכות טיפול ויעילות גבוהים. (Griffiths et al., 2014).

אחת השאלות הנפוצות ביותר שנשאלות על ידי מעסיקים, עובדים ורגולטורים המעורבים בעבודה במשמרות היא "האם זה בסדר לעבוד במשמרות של 12 שעות?". למרות היעדר תשובה מוחלטת, הסדרי משמרות של 12 שעות נמצאים בשימוש נרחב בשירותי הבריאות (Griffiths et al., 2014). באופן כללי יותר, המשמרת של 12 שעות היא נושא למחלוקת מסוימת: היא מעלה הן סוגיות כלכליות (שימוש בארגון מסוג זה יוביל לרווח כלכלי למוסדות) והן סוגיות רגולטוריות (ארגון במשמרות של 12 שעות הוא יוצא דופן), אך גם סוגיות הקשורות לתנאי עבודה, בריאות ובטיחות העובדים והמטופלים. (Fratissier et al., 2020)

אחיות רבות תומכות במשמרות של 12 שעות, המספקות יותר ימי חופש מאשר המשמרות המסורתיות של 8 שעות. חוסר שביעות רצון בעבודה ובריאות לקויה הם שני גורמים חשובים שאחראים לעזיבת אחיות את העיסוק במקצוע. קונפליקט גבוה בין עבודה למשפחה זוהה גם כגורם לתחלופת צוות הסיעוד. בנוסף, העברת משמרת נחשבות כלא פרודוקטיבית, היות והמטרה היא לשפר את היעילות ללא השפעה מזיקה על האיכות. אכן, למספר מופחת של העברת משמרות עשויות להיות השפעות מועילות, שכן הן קשורות לחוסר המשכיות וטעויות בטיפול. מנקודת מבט של העובד, ישנם דיווחים כי אחיות רבות מעדיפות את שבוע העבודה הדחוס הנובע מעבודה בפחות משמרות וזמן בית יותר ארוך. (Gyllensten et al., 2017)

בעיסוקי במקצוע, אני רגיל לעבוד במשמרות של 8 שעות לפי מה שנהוג במערכת הבריאות בארץ. במהלך השנתיים האחרונות, אחרי הופעת מגפת הקורונה, התחלנו לעבוד גם במשמרות של 12 שעות במחלקות קורונה. בהתחלה, רובנו התנגדנו לסיגור החדש, מהמחשבה שזה יהיה יותר קשה ויוביל לטעויות מכיוון

שאף פעם לא עבדנו במשמרות ארוכות. לאחר תקופה של עבודה במשמרות של 12 שעות, התחלנו להבין שאלה משמרות יותר נוחות לכולם, למטופל מכיוון שזה שמר על רצף טיפולי והמשכיות עם אותו צוות מטפל במשך יותר זמן, פחות החלפת משמרות שכפי שצוין בספרות לעיתים גורמות להעברת מידע לקוי או חלקי שפוגע באיכות הטיפול ובבריאות המטופלים. לצוות הסיעודי, מכיוון שהמשמרות פחות עמוסות, אין מספיק זמן על מנת לטפל במטופלים וגם לעשות את יתר המטלות (מילוי טפסים, עדכון מידע, קבלות חולים חדשים וכו'). בנוסף, פחות ימי עבודה (3-4 שבוע) מאפשרים יותר זמן לבית ולמשפחה.

לפי מקורות רבים בספרות ומניסיוני האישי, בעבודה במשמרות של 12 שעות לדעתי, קיימת אפשרות שהשינוי באורך המשמרות יטיב עם הצוות, עם המטופלים ועם מערכת הבריאות. עקב כך, ראיתי לנכון לבדוק את עמדות הצוות הסיעודי לגבי שעות עבודה במשמרות.

רקע ארגוני המבוסס על סקר הבוחן וממפה את הסוגייה

אחים ואחיות בבתי חולים בארץ עובדים במתכונת של 8 שעי בכל משמרת, מעט מאוד מקומות עבודה מאפשרים גמישות של בחירת אורך משמרת. בעולם כיום, גובר השימוש באורך משמרות גמיש ולא רק 8 שעות. נמצאו עדויות מהעולם על יתרונות שינוי אורך משמרות לצוות סיעודי, הן למטופלים, למטופלים ולבית החולים. לאור האמור, אני רואה לנכון לבצע את פרויקט אשר ייבחו את האופציה לשינוי אורך משמרות לצוות סיעודי בבתי חולים בארץ.

כבסיס לביצוע ההתערבות, בעבודה הנוכחית התבצע מחקר אשר בוחן את העמדות של צוות אחים ואחיות בבתי חולים בארץ, באשר לעבודה במשמרות קצרות וארוכות. כמו כן, נבדק הקשר הנתפס בין אורך המשמרת לבין איכות הטיפול במטופלים וגם לאיכות חיים של האחים ואחיות.

מטרת מחקר זה היא להעריך את ההיבטים הבאים:

1. האם האחים והאחיות בבתי חולים בישראל תופסים קשר בין אורך המשמרת לאיכות חיים?
2. האם האחים והאחיות בבתי חולים בישראל תופסים קשר בין אורך משמרת לאיכות טיפול במטופלים?